

Antibioticagebruik weer lager

Het antibioticagebruik in de rundveesector is in 2015 met 2,2 procent gedaald ten opzichte van het jaar ervoor. Dat staat in een nieuw rapport van de Autoriteit Diergeneesmiddelen (SDa).

HENK TEN HAVE

In het rapport maakt de SDa het antibioticagebruik in 2015 in de Nederlandse veehouderij inzichtelijk – sinds 2011 monitort de SDa het gebruik van antibiotica in de veehouderij. Ten opzichte van 2014 is een daling te zien in antibioticagebruik in de rundveesector (2,2%), de varkenssector (5,0%) en de vleeskuikensector (7,4%). Het gebruik is gestegen in de kalversector (4,3%) en kalkoensector (16,9%).

Prestatie van formaat

In de melkveehouderij is het gemiddelde antibioticagebruik verder gedaald. De SDa noemt de verdere reductie in deze sector een prestatie van formaat. De dierdagdosering (DDD) was in 2015 gemiddeld 3,11. Een jaar eerder was dat 3,30.

Het percentage melkveebedrijven in het zogenoemde actiegebied (DDD van 6 en hoger) was vorig jaar, net als in 2014, 1 procent; bij een antibioticagebruik in het actiegebied (ook wel aangeduid als het rode gebied) dient de dierhouder direct maatregelen te treffen om het antibioticagebruik op het bedrijf snel te verlagen. In het signaleringsgebied (DDD tussen 4 en 6, oranje; antibioticagebruik op het bedrijf verdient nadere aandacht en wellicht zijn maatregelen nodig) bevindt zich nog 6 procent van de melkveebedrijven (8 procent in 2014). 93 procent van de bedrijven met melkvee bevindt zich in het streefgebied (DDD tussen 0 en 4, groen); in dit gebied zijn geen directe aanpassingen of maatregelen nodig.

Van het totale antibioticagebruik in de rundveehouderij bestond vorig jaar 75 procent uit eerstekeusmiddelen. Voor bijvoorbeeld behandeling van mastitis bij melkkoeien werden nog tweedekeus-

middelen gebruikt: eerste en tweede generatie cefalosporines. Ook gebruikte de rundveehouderij nog derdekeusmiddelen in 2015. Dit gaat om zeer kleine hoeveelheden, maar aandacht blijft nodig op dit vlak, vindt de SDa. Volgens de SDa is er in de melkveehouderij nu sprake van een 'redelijk optimaal gebruikspatroon'.

'70%' niet meer interessant

Het totale gebruik van antibiotica in de veehouderij is in 2015 verder gedaald met 58,4% ten opzichte van 2009. Daarmee is de doelstelling van de overheid van 70 procent reductie ten opzichte van 2009 niet gehaald. Maar de SDa wil af zulke doelen. Een woordvoerder: "Het instrument '70%'

Het gebruikspatroon in de melkveehouderij is 'redelijk optimaal'

is niet meer interessant. Je kunt er niet mee stimuleren om het gebruik terug te dringen. Niemand ligt er wakker van."

Volgens de SDa is het belangrijk om te focussen op de bedrijven in het actiegebied (rood) en signaleringsgebied (oranje), omdat juist op deze bedrijven een verhoogd risico bestaat op resistentievorming en verspreiding van resistentie bacteriën. En met het flink terugdringen van het antibioticagebruik op met name de 'rode' bedrijven, kan het gemiddelde gebruik van antibiotica in de veehouderij verder dalen, meent de SDa. Maar voor verlaging van het antibioticagebruik op deze bedrijven is eerst inzicht nodig in de factoren die zorgen voor het hogere gebruik. Daar wordt onderzoek naar gedaan. Aan de hand van onder meer dit onderzoek wil de SDa in 2017 komen met nieuwe benchmarkwaarden. Ook de benchmarkwaarden voor dierenartsen moeten worden bijgesteld; daarvoor komt de SDa in de tweede helft van dit jaar met een voorstel.

Schapen, paarden en geiten

De SDa wil ook het antibioticagebruik in onder andere de schapen- paarden en geitensector in beeld brengen, ook het gebruik van tweede- en derdekeusmiddelen. Hoe dit gaat gebeuren, weet de SDa nog niet precies. Het gebruik in de schapenhouderij zou eens in de drie jaar in beeld kunnen worden gebracht door een willekeurige steekproef onder bedrijven om een vinger aan de pols te houden; uit informatie die voorhanden is blijkt dat het antibioticagebruik bij schapen laag is.

Voor paarden zijn in 2015 onderzoeken gestart bij dierenartsenpraktijken en die worden later dit jaar afgerond. Dan spreekt de SDa zich definitief uit over de wenselijkheid van verdere monitoring.

Gezien de signalen die bestaan over het antibioticagebruik in de melkgeitenhouderij, vindt het SDa-expertpanel dat er in deze sector op korte termijn stappen moeten worden genomen voor 'verkenningen'.

Middenmoter in Europa

Binnen Europa is Nederland een middenmoter wat betreft het gebruik van antibiotica in de veehouderij. De Nederlandse aanpak om het gebruik te verlagen heeft de aandacht getrokken van diverse Europese lidstaten en van landen buiten de Europese Unie. Aandacht voor het gebruik van antibiotica in andere landen zal volgens de SDa het level playing field voor de Nederlandse veehouderij vergroten. [?](#)

Volgens de SDa is het gebruik van antibiotica in de melkveehouderij 'redelijk optimaal'.

FOTO: TWAN WIEMANS